

פתרון סכסוכים מחוץ לכותלי בית המשפט

אגרת גישור

1. מהו גישור?

הגישור הוא הליך רצוני שבו נפגשים הצדדים למשא ומתן או לסכסוך עם צד שלישי. המגשר, המסייע בידם ליישב את המחלוקת בדרך של גיבוש הסכמה, מבלי שיש בידו סמכות להכריע בה.

הגישור הוא הליך חוקי אשר מוסדר בסעיף 79 ג' לחוק בתי המשפט התשמ"ד – 1984 והתקנות אשר נתקנו על פיו.

המגשר אינו מחליט בעבור הצדדים ואינו כופה על מי מהם פתרון כלשהו, המגשר מסייע בידי הצדדים להגיע להסכמה בדרך של הידברות אשר תסיים את הסכסוך ותפתח דרך חדשה בעבורם. הסכמה זו תהיה חוזה מחייב אם עדיין לא נפתחו הליכים בבית המשפט. אם החל התיק להתנהל בבית המשפט, תסיים ההסכמה בגישור את ההליך השיפוטי בדרך כלל בפסק דין.

2. מאפייני הליך הגישור:

א. זמן

הליך הגישור נמשך זמן קצר יחסית. בדרך כלל נערכות ישיבות ספורות, וכל אחת נמשכת עד שלוש שעות לכל היותר. אם יימצא התיק בלתי מתאים להליך, או אם מתברר כי הסיכוי ליישוב הסכסוך קטן, ניתן להבחין בכך כמעט תמיד בישיבת הגישור הראשונה ולהמליץ לצדדים, על אף הצער, לחזור לערכאות.

ב. הוצאות

עלות שעת גישור היא \$150 (במילים: מאה וחמישים דולר ארה"ב מתורגמים לשקלים), לפי שער של 4 ₪ ל-\$1, בתוספת מע"מ כדין, מכל צד. לעניין זה יש לציין כי בדרך כלל הליך הגישור נמשך בין שתיים לשלוש ישיבות וכל ישיבה נמשכת כ- 3 שעות. במקום זה חשוב להדגיש כי, המגשר, ע"פ הצורך, ילמד את כתבי הטענות. זמן לימוד כתבי הטענות יתווסף לזמן בו ארכה ישיבת הגישור בפועל. אגרת בית משפט - אם הגיעו הצדדים להסכם המסיים את ההתדיינות המשפטית, רשאי בית המשפט להחזיר את מלוא האגרה אשר שילם הצד התובע.

ג. מערכת היחסים

הליך הגישור מסייע לא פעם ליישב את מערכת היחסים האישית או המקצועית בין הצדדים. הצדדים בוחנים את עתיד היחסים ביניהם, את האפשרויות לשיתוף פעולה ואת הצרכים והאינטרסים במקום למצוא את האשם בסכסוך. אם מחליטים הצדדים לסיים את מערכת היחסים ביניהם, נעשה הדבר בהסכמה ובדרך מכובדת.

ד. עצמאות הצדדים בקבלת ההחלטות

כל צד מדבר בשפתו במהלך הגישור. זהו הליך פשוט למדי, אין צורך בהכברה במילים ומושגים מתחום המשפט וכל צד חופשי להתבטא כרצונו. הזכות להפסיק את ההליך לכשירצו מאפשרת לצדדים לנהל את המשא ומתן ביניהם באווירה חופשית ובלא מורא. כך מושגים הסכמים המשרתים את מטרות שני הצדדים ולשביעות רצונם.

ה. גיבוש פתרונות התואמים את צורכי הצדדים

ההסכמה המתגבשת תואמת את האינטרסים החשובים של הצדדים, כגון: שמירת שם הטוב, התחשבות ביכולת הפירעון של כל צד ושיתוף פעולה בעתיד או סיומה של מערכת היחסים האישית בדרך מסודרת ומכובדת.

3. האם הליך הגישור הוא הליך רצוני?

הרצוניות של הליך הגישור מתבטאת בשני אופנים:

א. התחלתו של הליך הגישור מותנה ברצונם של כל הצדדים.

ב. סיומו של הליך הגישור תלוי אף הוא ברצונם של הצדדים. הצדדים או מי מהם רשאים להפסיק את הליך הגישור בכל עת ולבקש חידוש ההליכים בבית המשפט לאחר שמסרו על כך הודעה בכתב לצד האחר ולמגשר. המגשר רשאי להפסיק את הליך הגישור מסיבות שונות כגון: אי התאמת העניין להליך של גישור, הצדדים או מי מהם אינם נוהגים בתום לב, בהגינות או אינם משתפים פעולה עמו ומסיבות אחרות המנויות בתקנות בתי המשפט.

4. אילו פגישות נערכות במהלך הגישור?

בהליך הגישור מתקיימות פגישות משלושה סוגים: פגישות משותפות - המגשר נפגש עם שני הצדדים באותו מעמד. פגישות נפרדות - המגשר רשאי להיפגש בנפרד עם כל אחד מהצדדים, ועם כל מי שקשור בסכסוך. המגשר אף רשאי להיפגש עם צד כלשהו ללא עורך דינו. פגישות מגשרים - פגישות בין המגשרים לשם היוועצות לקראת המשך ניהול הליך הגישור (רלוונטי בגישור בשניים).

5. כיצד נשמרת הסודיות בהליך גישור?

על המגשר חלה חובה לשמור כל מידע שנמסר לו במהלך הגישור ולא להעבירו למי שאינו צד להליך זה. אם נפגש המגשר עם אחד הצדדים בפגישה נפרדת ונתבקש לשמור את המידע בסוד, הוא מנוע למסור אותו לצד אחר אלא אם כן ויתר מוסר המידע על דרישתו לסודיות. אם יוחזר התיק לדיון משפטי, כל שנאמר בהליך הגישור לא ישמש ראיה בבית משפט.

6. מה חלקם של עורכי הדין בהליך הגישור?

הצדדים מנהלים את המשא ומתן ביניהם. עורכי הדין רשאים להשתתף בהליך, אך תפקידם העיקרי הוא מתן ייעוץ משפטי ללקוחותיהם. ייעוץ זה יכול להינתן במהלך ישיבות הגישור או ביניהן. הצדדים הנעזרים בעורכי דין רוחשים להם אמון. לפיכך, שיתופם של עורכי הדין בהליך הגישור חשובה ביותר, הניסיון מלמד כי עורכי-הדין עשויים לתרום רבות להצלחתו של הליך הגישור.

7. מה מעמדו של הסכם גישור?

תוקפו של הסכם הגישור הוא תוקף של פסק דין אם הסכסוך הועבר לגישור על ידי בית המשפט ובית המשפט נענה לבקשת הצדדים. יחד עם זאת, הצדדים יכולים להחליט כי הם מעוניינים לתת להסכם ביניהם תוקף של חוזה מחייב ולסיים את ההליכים בבית משפט, מבלי שיינתן להסכם תוקף של פסק דין. אם הליך הגישור התנהל לפני שהוגשו כתבי טענות לבית המשפט, יהיה הסדר הגישור חוזה בין הצדדים.

בברכה ובהצלחה,

ד"ר ישראל שמעוני, עו"ד בורר ומגשר